

มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนอาชีวศึกษา

นางสาววารีย์ แสนสุข

004631

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๑

I17350566

VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS' CONCEPTS OF CITIZENSHIP IN DEMOCRACY

Miss Varee Sansuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

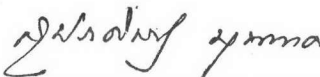
หัวข้อวิทยานิพนธ์ มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนอาชีวศึกษา

โดย นางสาววารีย์ แสนสุข

แผนกวิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาอุทติกุล

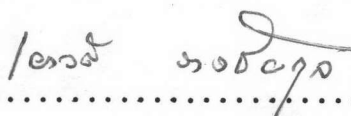
บัณฑิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ ชินนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาอุทติกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เยาวดี รวงชัยกุล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนอาชีวศึกษา

โดย นางสาววาริ แสนสุข

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาวุฒิกุล

แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๑

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน วิธีสอนสังคมศึกษาที่ครูใช้พัฒนามโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน ความแตกต่างของมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนของครู เพศของนักเรียนกับมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน และเพื่อหาข้อเสนอแนะการพัฒนาการสอนสังคมศึกษา เพื่อที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรชายหญิง จำนวน ๓๒๐ คน ซึ่งเป็นนักเรียนอาชีวศึกษาระดับ ปวช. ปีการศึกษา ๒๕๒๐ จากโรงเรียนรัฐบาล ๔ โรงเรียน และโรงเรียนราษฎร์ ๔ โรงเรียน และครูผู้สอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๓ คน ในกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง .๙๐๒๔ แบบสอบถามความคิดเห็น และการแสดงออกเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน และแบบสอบถามครูเกี่ยวกับวิธีสอนที่ครูใช้ปลูกฝังและพัฒนามโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบโดยหาค่าอัตราร้อยละ ทดสอบค่าไคสแควร์ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และเปรียบเทียบ

ความแตกต่างของคะแนนโหนดศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ระหว่างโรงเรียนด้วยวิธีของ ต้นตัน ส่วนแบบสอบถามนักเรียนได้วิเคราะห์หาอัตราร้อยละ และทดสอบค่าไคสแควร์ และแบบสอบถามครูได้คำนวณหาค่ามัชฌิม เลขคณิตของวิธีการสอนของครู

ผลการวิจัย

๑. นักเรียนส่วนใหญ่มีมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ถูกต้องดี ๓ เรื่อง และมีมโนทัศน์ดังกล่าวถูกต้องน้อย ๑๑ เรื่อง

๒. มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ถูกหรือผิดขึ้นอยู่กับเพศของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ และ .๐๑ ใน ๒๒ เรื่อง และไม่ขึ้นอยู่กับเพศ ๒๘ เรื่อง

๓. นักเรียนชายมีมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ถูกต้องดี ๗ เรื่อง และถูกต้องน้อย ๑๔ เรื่อง นักเรียนหญิงมีมโนทัศน์ดังกล่าวถูกต้องดี ๒๓ เรื่อง และถูกต้องน้อย ๑๐ เรื่อง

๔. ความคิดเห็นและการแสดงออกเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน ขึ้นอยู่กับกลุ่มของนักเรียนที่ได้คะแนนโหนดศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยสูงและต่ำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ และ .๐๑ ในทุกเรื่อง

๕. วิธีสอนที่ครูใช้ปลูกฝังและพัฒนามโนทัศน์ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน ครูใช้เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ การสอนแบบบรรยาย การอภิปราย แสดงความคิดเห็น การใช้ข่าวเหตุการณ์ประจำวัน สอนตามแบบเรียน สอนโดยการตั้งคำถามให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ ฝึกทักษะการมีส่วนร่วม สอนโดยวิธีแก้ปัญหา การแสดงบทบาท การสร้างสถานการณ์จำลอง วิธีที่ใช้บ่อยที่สุดคือ การใช้วิทยากร และการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน

๖. คะแนนโหนดศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง ๘ โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ซึ่งวิธีสอนที่ครูใช้สอนในโรงเรียนที่มีผลทำให้นักเรียนมีมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉลี่ยแตกต่างกันนี้ ครูใช้วิธีสอนบางวิธีมากเหมือนกันบ้าง ใกล้เคียงกันบ้าง แต่วิธีสอนบางวิธีครูก็ใช้แตกต่างกัน

Thesis Title Vocational School Students' Concepts of Citizenship in
 Democracy

Name Miss Varee Sansuk

Thesis Advisor Mrs. Lawan Wityawudhikul

Department Secondary Education

Academic Year 1978

Abstract

Purpose

This research was conducted in order to investigate vocational school students' concepts of citizenship in a democracy, methods employed by teachers in developing such concepts, differences in these concepts, the relation between teaching methods and sex and students' concepts regarding citizenship in a democracy. The final purpose of this research was to formulate recommendations as to the method of teaching civics in developing favourable concepts regarding citizenship in a democracy.

Methodology

A sample of 320 lower certificate level students were randomly drawn from 4 government and 4 private vocational schools in Bangkok during 1977. In addition, the 13 teachers instructing these students also provided data. Two questionnaires were designed to measure students' concepts of citizenship in a democracy ($r = .903$) and teaching methods employed in developing students' concepts of citizenship. Data were analyzed using percentage, chi-square tests, one way analysis of variance, Duncan tests, and means.

Results

1. Most students have correct concepts of citizenship in a democracy in 13 areas but failed to identify 11 areas correctly.

2. Sex differences were found in 22 areas but not in 28 other areas ($P < .05$ or $.01$)

3. Male students were found to have very correct concepts in 7 areas and slightly correct concepts in 14 areas. Female students, however, were found to have very correct concepts in 23 and slightly correct concepts 10 areas.

4. Opinions and behaviors related to good citizenship differed significantly between students with high and low concept scores ($P < .05$ or $.01$)

5. The most frequently used teaching methods in developing proper concepts regarding citizenship were, in order, lecture, discussion using news and current events, instruction based on texts, question-posing, student research, student participation, problem-solving, role-playing, simulation, use of resource persons, and use of instructional materials.

6. The concepts of students in the 8 sample schools differed significantly ($P < .05$). The different teaching methods used by teachers in the various schools resulted in different concepts on the part of the students. Several of the methods were used by most all schools, while several similar methods were used by many schools. And some methods were used differentially by the schools.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาอุทติกุล อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ รวมทั้งช่วยเหลือและเอาใจใส่เป็นอย่างดีเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวดี รางชัยกุล ได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แจง และแนะนำข้อคิดเห็นหลายประการเกี่ยวกับวิธีการทางสถิติ ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ และศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ ได้กรุณาตรวจสอบแบบสอบถามโน้ตค้นความเป็นพลเมืองดี และขอขอบพระคุณท่านรองผู้ว่าการกรุงเทพมหานคร ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ท่านรองผู้กำกับการตำรวจจราจร ท่านนายอำเภอวังน้อย และ คุณชนะ รุ่งแสง ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่การวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

อนึ่ง ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก คุณสถิตย์ แจ็งศรี ช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

จึงขอขอบพระคุณทุกๆ ท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

วารี แสนสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๒
สมมติฐานของการวิจัย	๑๒
ขอบเขตของการวิจัย	๑๓
ความจำกัดของการวิจัย	๑๖
ข้อตกลงเบื้องต้น	๑๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๑๖
คำจำกัดความ	๑๗
๒. การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๘
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๔๐
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๐
การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๑
ตัวอย่างประชากร	๔๒
การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีวิเคราะห์ข้อมูล	๔๓
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๗
๕. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	๕๔
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕๔

บทที่

หน้า

วิธีดำเนินการวิจัย	๙๔
สรุปผลการวิจัย	๙๕
การอภิปรายผลการวิจัย	๑๐๒
ข้อเสนอแนะ	๑๑๕
บรรณานุกรม	๑๒๒
ภาคผนวก	๑๓๑
ประวัติการศึกษา	๑๗๘

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างประชากรของแต่ละโรงเรียน	๔๒
๒	จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่างประชากรของแต่ละโรงเรียน	๔๓
๓	ร้อยละของผู้มีมโนทัศน์เกี่ยวกับค่านิยมและคำสอนในศาสนาถูกต้อง	๕๑
๔	ร้อยละของผู้มีมโนทัศน์เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในชุมชน ชนบทธรรมนิยม ประเพณี และวัฒนธรรม ถูกต้อง	๕๒
๕	ร้อยละของผู้มีมโนทัศน์เกี่ยวกับ ความรับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเองและ ครอบครัว ถูกต้อง	๕๓
๖	ร้อยละของผู้มีมโนทัศน์เกี่ยวกับ ความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมืองดีในฐานะ สมาชิกของสังคมถูกต้อง	๕๔
๗	ร้อยละของผู้มีมโนทัศน์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยถูกต้อง	๕๕
๘	ค่าไคสแควร์และร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาชาย-หญิงที่มีมโนทัศน์ความเป็น พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยถูกต้อง	๕๗-๕๘
๙	ความสนใจที่แสดงออกเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน จำแนกตาม ผลการสอบมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	๖๓
๑๐	ความคิดเห็นที่แสดงออกเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน จำแนกตาม ผลการสอบมโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	๖๔
๑๑	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดี จำแนกตามผลการสอบมโนทัศน์ความ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	๖๕
๑๒	การแสดงออกเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีของนักเรียน จำแนกตามผลการสอบ มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	๖๖
๑๓	ร้อยละของนักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนแต่ละประเภท	๖๘
๑๔	ร้อยละของนักเรียนที่ชอบชมนิทรรศการแต่ละประเภท	๗๐
๑๕	ร้อยละของนักเรียนที่มีความเห็นด้วยในการดูนิทรรศการ	๗๑

ตารางที่	หน้า
๑๖ ร้อยละของนักเรียนที่มีความเห็นด้วยในการเดินขบวนประท้วง คัดค้าน เรียกร้อง สนับสนุนต่างๆ	๗๒
๑๗ ร้อยละของนักเรียนที่นิยมใช้สินค้าไทย	๗๓
๑๘ ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของโรงเรียนในการทำกิจกรรม	๗๔
๑๙ ร้อยละของนักเรียนที่ชอบติดตามข่าวในหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท	๗๕
๒๐ วิธีสอนที่ครูใช้ปลูกฝังและพัฒนาโน้ตศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ของนักเรียน	๗๘
๒๑ วิธีสอนที่ครูใช้ปลูกฝังและพัฒนาโน้ตศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ของนักเรียนจำแนกตามโรงเรียน	๘๘
๒๒ สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนโน้ตศน์ความเป็นพลเมืองดีใน ระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน	๘๙
๒๓ ความแตกต่างระหว่างคะแนนโน้ตศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ของนักเรียนโดยเฉลี่ยระหว่าง ๘ โรงเรียน	๙๐